

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovito pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Ricmanjsko cerkveno vprašanje.

XXXIII.

Tukaj podajemo v celoti »pastirski list«, katerega je naslovil tržaški škof dr. Nagl: »Katoliškim vernikom v Ricmanjih in Logu«, da se otme tako pozabljenosti že zaradi tega, ker je prvi pastirski list sploh, ki ga je izdal dr. Nagl kakor škof tržaško-koprski. Ob svojem prihodu v Trst in vstoličenju ni namreč izdal, kakor to navadno delajo škofje, nikakega pastirskega lista za duhovščino in vernike tržaško-koprske škofije. Neki visok politični uradnik v Trstu je o tem prvem »pastirskem pismu« rekel, da nima »repa ni glave«, čeravno mu je gotovo kumoval tudi jezuit P. Volbert. Brez tega jezuita, dvornega kaplana tržaškega namestništva, ne stori namreč dr. Nagl ničesar.

»Katoliški verniki Ricmanj in Loga! Do dna srca me je užalo-stilo, ko sem slišal že pred meseci in zdaj zopet, da nekateri od Vas hočejo zapustiti sveto mater katoliško cerkev, t. j. edino zveličajočo cerkev in stopiti v razkol, zato, ker je bil drugam premeščen gospod kaplan in ni hotel zapustiti svoje kaplanije v Ricmanjih, tako, da je morala poseči vmes tudi svetovna oblast. O Vas nisem govoril v nobenem svojem odloku, tukaj se je šlo samo za g. kaplana. In zavoljo tega hočejo nekateri od Vas zapustiti materinsko cerkev in si nakopati časno in večno nesrečo. Jeli to razlog, da osramotite spomin na svoje pradede? Pa če kdo od Vas skoči v jamo, mari-li bodo tudi drugi šli za njim? Od take nepremišljenosti se bodo pač varovali. Pri vsem tem je ostal Vaš dosedanji g. kaplan duhovnik katoliške cerkve in Vi hočete postati v znamenje, da držite z njim, razkol-

niki. Kako morete kaj takega po-čenjati?

Pomislite malo, v kako nevarnost večnega pogubljenja spravite Vi sebe, svoje žene, svoje otroke! Kak prizer hoste Vi dali slabemu svetu, kako škodo boste naredili lastni narodnosti? Za Vaše duhovne potrebe sem preskrbel in ni treba drugzega, kakor da se poslužite dotičnega odloka.

Nimate opravičenja, nimate vzroka, da bi zapustili mater sv. cerkev. Vrnite se tedaj na pravo pot in oklenite se svojih cerkvenih predstojnikov, kakor so to storili Vaši očetje, in zopet bo zavladal sveti mir v Vaših družinah, v Vaši občini.

Te kratke besede polagam Vam na srce kot katoliški škof, spominjaje se na besede sv. Duha: »In Tebe sin človekov, Tebe sem postavil čuvajem Izraelovi hiši; poslušaj tedaj glas mojih ustnic in oznanjaj ga po meni. Ko pravim brezbožniku: pogineš, brezbožnik, če pa ti brezbožniku ne prigovarjaš in ga ne opominjaš, da zapusti svojo pot, se brezbožnik pogubi v svojem grehu, toda dušo njegovo bom terjal iz tvojih rok. Če pa ti brezbožniku oznanjuješ, naj zapusti svoje poti, on pa jih ne zapusti: on sam bo umrl v svojem grehu, ti pa si rešil svojo dušo.« (Ezech. XXXIII, 7—9) To sem Vam povedal. Zaradi svojih neumrljivih duš ne zapirajte pač svojih src tem besedam. Sv. Jožef, zaščitnik svete cerkve, naj Vam izprosi milost, stanovitnosti v sveti katoliški veri, da ostane njegovo svetišče v Ricmanjih Vam in Vašim otrokom vir blagoslova, tolažbe v življenju in v smrti. Vi pa ostanite zveste katoliške družine pod varstvom in blagoslovom svete družine Jezusa, Marije in Jožefa.

Na praznik sv. Družine 1903.

Frančišek s. r.,
škof tržaško-koprski.

V navedenem »pastirskem listu« ne odgovarja resnici že prvi stavek, v katerem piše škof dr. Nagl, »da ga je do dna srca užalo-stilo, ko je slišal že pred meseci in zdaj zopet, da hočejo nekateri Ricmanjci stopiti v razkol, ker je bil drugam premeščen gospod kaplan.« — Dr. Požar je prejel dekret premeščenja 14. dec. 1902, torej se ne more govoriti o mesecih in Ricmanjci so pričeli prijavljati svoj prestop na pravoslavlje šele potem, ko je škof dr. Nagl poslal nanje orožnike ter ukazal po politični oblasti zapreti in zapečatiti njihovi cerkvi in zvonika, sam pa priznava, da se noben odlok ni tikal Ricmanjcev, ampak le dr. Požarja. Vprašamo radi česa je vendar ukazal zapreti cerkev, radi Ricmanjcev ali radi dr. Požarja?

V tem pastirskem listu se je hotel škof dr. Nagl dobrikati »katoliškim vernikom« v Ricmanjih in Logu, katerim je ukazal cerkev pred nosom zapreti, dočim so smele vanjo italijanske ženske iz Trsta ter v nji svojevolsko gospodariti.

Vse odijoznost dogodkov v Ricmanjih, katere je sam na tako frivolni način provzročil, je hotel pa zvalitina kaplana dr. Požarja.

Vprašati moramo, ali je bil ves aparat v Ricmanjih — cela četa orožnikov, konsigniranje vojaštva, dva politična uradnika, noč in dan patrolje po Ricmanjih, pečati, žabnice na vratih cerkve in orožniške straže pred cerkvijo, razglasi, naslovljeni na narod ricmanjski — res naperjen le proti osebi dr. Požarja!! Tega ne veruje nikdo in bolje bi bilo, da ni tega zavijanja v onem pastirskem pismu.

S tem pa, da je škof dr.

Nagl odklanjal odgovornost za postopanje cerkvene in politične oblasti v Ricmanjih, je pripoznal, da je bilo to postopanje odijozno, neumestno, neopravičeno in vzrok težkim posledicam.

Vojna na Daljnem Vzhodu. Izpred Port Arturja.

Včeraj smo že priobčili uradno poročilo poveljnika portarturske trdnjave generala Steslja, v katerem javlja, da so Japonci 26. 27. in 28. m. m. napadli Port Artur, a so bili odbiti z izgubo 10.000 mož. Podrobnosti o teh bojih pričuje v Port Arturu izhajajoči ruski list »Novi Kraj«, ki riše dotične boje približno tako-le: Japonska artiljerija je jela streljati 25. julija popoldne. Naslednjo noč so spali Rusi, kojih bojna vrsta je bila dolga 25 km, v obrambnih jarkih s puško v roki. Jutranja megla je izginila okoli šestih zjutraj, nakar so jeli Japonci znova streljati in so bombardirali ruske pozicije do pozne noči.

Svoje topove so v prvi vrsti namerili proti baterijam pri mornarskem taborišču, kjer sta poveljevala knez Čeodozes in stotnik Skridlov. Kakor toča so padale kroglice na utrdbe ali pa frčale preko njih v dolino.

Ob zori 27. julija se je pričel najljutejši boj vseh treh dni. Rusko desno krilo pod poveljstvom generala Konradenka je bilo izpostavljeno najhujšemu ognju, vendar pa so Rusi mirno in z resnim preudar-kom zavračali vse sovražne napade. Med tem pa je ruska pehota kot pasivna svedokinja titanskega artiljerijskega dvoboja mirno ždela v jarkih in čakala na napad. Pozicije vse pehote so bile dobro zavarovane, da jih je zadela le malokatera granata.

Ob 9. uri je naznanilo pokanje pušk, da se je napad pričel. Japonski

artiljerijski ogenj je ponehal, dočim so ruske baterije streljale s podvojeno silo; tudi ruska pehota ni niti za hip prestala z ognjem. Celo uro so Japonci neustrašeno prodirali proti ruskemu ognju, ki je bil tako strahovit, kakor da bi se bilo tisoč strelcev združilo v samo eno eksplozijo. Nato so Japonci ustavili svoje prodiranje. Rusi so že navdušeno jeli klicati hura, kar je došlo poročilo generala Steslja, da so Japonci med tem naskočili rusko levo krilo. General Konradenko je dobil ukaz, da se naj takoj odpravi na dotično mesto. Konradenko je imel voliti izmed dveh potov: eden je bil daljši, a zavarovan proti japonskemu ognju, drugi pa krajši, a tja-kaj so padale japonske granate kakor toča. General Konradenko je vzkliknil: »Bog ščiti junake!« in od-dirjal po krajši poti, ne da bi se mu kaj zgodilo.

Opoldne 27. julija so Japonci nato prenehali z ognjem in se umaknili. — Tako piše »Novi Kraj«, vsaj tako vedo povedati brzojavna sporočila iz Londona.

Vkljub tem ogromnim izgubam pa so Japonci, kakor trdi najnovejša poročila, 5. t. m. znova naskočili Port Artur. Ruska brzojavna agencija namreč poroča iz Čifua: Po zanesljivih informacijah iz kitajskega vira je bil 5. t. m. ljut boj na kopni strani portarturske trdnjave. Japonci so bili z ogromnimi izgubami odbiti. Število mrtvecev se čeni na 10.000 mož. Naše izgube znašajo približno 1000 mož. Poveljnik general Steselj je sam vodil boj. Ruski vojaki so se borili kot levi.

Istočasno, kakor na suhem, so bili boji tudi na morju. Admiral Togo poroča: V petek 5. t. m. ob 4. uri popoldne ste torpedni uničevalki »Akebono« in »Ohoro« rekognoscerali pred Port Arturjem, kar se je

LISTEK.

Od Reke do Senja.

Črtice iz hrvaških kopališč.

I.

Iz Kraljevice.

(Dalje.)

Čim kreneš s parnikom mimo Urinja, zagledaš na severni strani boke (ustja) bakarske staro razvalino z dvema tonarsma. Od tod krene ladja v zaliv bakarski, na istočni strani obdan od peščenih vinogradov, kjer raste glasovita »bakarska vodica«, neko sladko, šumeče vino, dočim je zapadna stran zaliva pokrita samo s krčljivim grmovjem, pelinom in smiljem. V severu se vzdiguje amfiteatralno Bakar, kjer je sodišče (županija, t. j. okrajno glavarstvo je na Sušaku) tudi za Kraljevo. Na jugu pa so tudi tunare. Žalibog je menda neznanška vročina in vedna burja kriva, da se léto zastoni trudijo na svojih posevnih, v morje nagnjenih ogromnih lestvicah pazniki, ki opazajo, kdaj se bliža sprodoval tonov, ki dajejo posebno ukusno meso (najimenitnejša poslastica so za moj okus pražene škrge tonov).

Doslej sta se k eni teh tonar izgubila samo enkrat dva tona enkrat pa eden edini, in da se zanje ne bi kraljevičani potepali, so jih poslali na Reko, naj se tam mirno prodajo. — Morska ožina vodi med rtom zapadnega poluotoka, na katerem je svetilnik in med rtom s staro podrtino nekdanjega mestnega utrjenja v zaliv mestni, okoli katerega vodi kamenit skver, ki je žalibog v stanju propadanja, ker ga nihče več ne rabi razen v najskrajnejšem južnem kotu »jachta« gospoda pl. Olschbauerja, sem pa tja kaka ladja s krepelji posušenih drv ali kaka vinska ladja iz Dalmacije. Redek gost je kraljevska finacijska parna barkasa, vedno pa se premikajo veslače in jedrenice, ki prevažajo z raznih mest zaliva kopališnike v kopališče in nazaj. Tudi parniki so pogosti gostje v kraljeviškem pristanu. Ungaro-Kroata pošilja dvakrat na dan mimo Urinja in Kraljevice svoj parnik »Hrvat« v Baker. Poleg tega odhaja »Liburnija« in »Drava« vsak dan z Reke mimo Kraljevice v Senj in nazaj. Slednjič je še konkurencijska ladja »Ante Starčević« ali pa »Hrvatska«, (te dve ladji sta ime-tek na novo ustrojivšega se Hrvat-

skega parobrodarskega društva v Senju, ki je kot národno podjetje našlo pri hrvatskem narodu tolikega odziva, da je od vlade podpirana »Ungaro-Kroata« za preprosto ljudstvo morala obaliti ceno vožnje na 10 hellerjev do Senja, ker misli s tem hrvatsko društvo ubiti in ugonobiti. Kolikor sem imel jaz prilike videti, je ljudski prostor na hrvaških ladjah vedno dobro zaseden, in ni apel ravnateljstva, da je od naroda odvisno in njegove požrtvovalnosti, hoče li moči konkurirati z društvom, od magjarske vlade bogato podpiranim, ostal brezvspešen. Ves živčev namreč prihaja iz tujih krajev, ker neznanška suša, ki tu vlada, ne da dozoreti ni poljskim pridelkom, ni sadju, ni vinu. Ako je letina ugodna, je vino močno in sladko, sadje, posebno smokve, okusno; ostali poljski pridelki pa so majhni in neznatni. Dokler je še evelo ladjarstvo — na južnem koncu skvera so še preklani zgradili in spustili v vodo malo barkaso, tirano s parom; sedaj so ladjedelnice zapuščene; nekaj erarska poslopja v pozadiju so razkrita in očrnela, živ dokaz propalega blagostanja.

Kraljeviško pristanišče je vrlo

lepo zavarovano, kakor tudi baker-sko. Dokler je v obmorske kraje graničar dovažal svoj les in druge pridelke in dokler ni bilo v hrvaški graniči cest in železnice, pač pa veliko vojaštva in zato mnogo prometa, bile so ceste, ki so vodile z gorá k obali, jako živahne. Sedaj so tudi lepe ceste le malo živahne. Ves les se sedaj izvažá s parniki, ali pa z železnico na Reko, ostala pristanišča pa samo životarijo. Moški služijo kar je mladih, v inozemstvu za mornarje, zidarje ali rokodelce i. t. d.; doma so samo starci, starke in mlade žene z drobnjo deco, ki čisto ne pozna roditelja, niti on njih. V vsaki hiši je pogosto par takih derancev, ki se zvečer v hladu po ulicah pred hišami igrajo. Skoraj vsaka hiša ima namreč klop z naslonjalom, kjer sede večer starci z mladežjo. Vračajo se močje pogosto šele čez mnogo let; v čolnih prevažajo letoviščarje le stari možje v svojih ladjah, ki jim služijo vsaj poleti vsakdanji kruh. Ena taka vožnja stane 20 kr., a za vsako osebo, ako jih je več, po 5 kr. Hiše so večinoma pritlične ali enonadstropne in v obče čedne. Nedo-statek je, da je v večini hiš kuhinja s svetlim kuhinjskim orodjem in po-

sodjem v neposredni zvezi z zahodom. Tujcem, o katerih sedaj večinoma žive »Kraljevičani«, taka spojitve večinoma nič kaj ne ugaja, ker morajo mimo zijal, kamor bi radi neopaženi prišli. Imenitnejša poslopja so v južnem zalivu, razdeljenem od vrha, preko katerega vodi cesta od kraljevice v Bakarac in ondi ob zapadni strani zaliva Bakarskega v Baker »villa« (letovišče, pa tudi prezimišče) viteza Olschbauerja z izbornim vinogradom in vrtom ter parkom, katerega napaja z lastnim vodovodom. Na jugozatoku te vile je mogočni, z okroglimi stolpi utrjeni grad frankopanski, kjer je sedaj namrečeno učilišče jezuitsko, ki vzgaja italijanske mladiče. Neposredno poleg njega južno leži na mogočnih kamenitih substrakcijah moderni dvonadstropni hotel, ki bo imel odprto, tudi po zimi proti tuji zavarovano verando z razgledom preko slikovitega po različnih rtovih razdeljenega morja. Od g. viteza Olschbauerja se pričakuje, da bo napravil vodovod v svoj hotel in da bo pri tem tudi občina udeležena, ako da ona kak donesek, še vedji donesek pa hrv. slav. deželna vlada. (Dalje prih.)

mahoma pojavilo pred njima 14 ruskih torpedovk. Ko so se sovražne ladje približale do streljne daljave, so se razdelile: štiri so odpule proti jugozapadu, tri proti rtu Hsienheng, sedem pa proti jugu — z očitnim namenom, da bi nas obkolile. Mi smo se ob 4. uri 40 minut umaknili proti severovzhodu in jeli iz daljave 5000 metrov streljati na sovražnika, ki je takisto odgovarjal z ljutim ognjem. Nato smo napadli one tri sovražne torpedovke, ki so odpule proti rtu Hsienheng. Torpedovke so se umikale proti luki, mi smo jih pa zasledovali. Bilo je ob petih popoldne. Med tem se je nam pridružila še torpedovka »Ikazuh« in pluli smo proti 11 ruskim torpedovkam, ki so se preje odpravile proti jugu. Toda tudi te so se vračale v pristanišče, dasi smo se mi ustavili, da bi se bojevali. Ob 6. uri popoldne so sovražne ladje dospole v luko. Naše torpedovke so ostale nepoškodovane. Ali so imeli Rusi kake poškodbe, tudi ni znano.

»Matinu« pa se poroča iz Londona, da je zadnji bombardma na Port Artur trajal brez prestanka 50 ur. V pomorski bitki je bila na japonski strani hudo poškodovana križarka »Čijoda«, na ruski pa »Bajan«.

Kuropatkinovo poročilo.

General Kuropatkin pravi v svojem poročilu na carja Nikolaja: V soboto 6. t. m. je poslal sovražnik na južni fronti več vojev na rekogno-sciranje. Vsled uspešnega ognja naše artiljerije je jelo goreti mesto Henčundza, 18 km severovzhodno od Niučvanga. Sovražni, iz dveh do treh eskadronov in več kompanij obstoječi voj se je jadrno spustil v beg in je pustil na bojišču vso živino, tren, municijo, kotle za kuhanje in vsa živila. Na bežeče Japonce je ljuto streljala naša artiljerija in jim povzročila velike izgube. Istočasno so pregnali kozaki japonsko konjenico iz Dencijakova in sovražne predstraže iz Tolundaje, 5 km od Henčundze. Z vzhodnega krila ni poročati nikakih sprememb. — Korespondent »Berliner Tagblatt« poroča z bojišča, da se je general Kuropatkin odločil, da bo bil pri Liaojangu odločilno bitko že z ozirom na to, da bi prostovoljno ne prepustil sovražniku ogromnih skladišč provijanta, ki se nahajajo v Liaojangu. Iz Petrograda se imenovanemu listu brzojavlja: V tukajšnjih dobrih poučenih krogih se smatra za popolnoma nemogoče, da bi Japonci mogli zastopiti pot ruski armadi proti Mukdenu. Kurokijeva armada se nahaja pri Guzauru 5 km in pri Erdahi 30 km general Nodzu 45 km, Oku pa 40 km od Liaojanga, kjer bo najbrže prišlo do odločilne bitke, ako ne bo Kuropatkin raje za to bitko izbral mukdensko ravan. Proti temu pa govore izredno močne utrdbe Liaojanga in težkoče, ki bi na stale, ako bi se hotela umikati tako velika armada in sabo spravljati tako ogromne zaloge provijanta, kakor se

nahajajo v sedanjem glavnem ruskem taborišču.

Kako dolgo se že lahko drži Port Artur?

Iz Čifu se javlja, da se Port Artur še lahko drži najmanj 1 do 2 meseca. To mnenje je izpovedal neki velenobražen Rus, ki je nedavno dospel iz Port Arturja v Čifu. On pravi, da dobivajo Japonci vsak dan novih sil, dočim Rusi svojih izgub v Port Arturju ne morejo več izpolniti. General Steselj mora s streljivom štediti, da mu v nepravem času ne poide. V trdnjavi sicer lahko fabricirajo granate, ni pa jim mogoče prirejati eksplozivnih snovi. Steselj je v neprestani zvezi z generalom Kuropatkinom.

Dodatna poročila iz Port Arturja.

Po najnovejših poročilih iz Čifu so Japonci zavzeli Volčjo goro in se tamkaj utrdili. Zatrjuje se z vso gotovostjo, da se je pred Port Arturjem potopila neka japonska križarka, ki je zadel a ob rusko mino. Ruska križarka »Bajan« pa je bila samo neznatno poškodovana nad vodno črto, kar jo pa ni malo ne zavira, da bi ne bila sposobna za boj. Japonci so v Luizinem zalivu izkrcali nove voje. Ruska artiljerija neprestano vznemirja Japonce, da se ne morejo odločiti k nobenim odločnejšim akcijam.

Japonske vojne ladje v reki Liao.

Iz Niučvanga je došla te dni vest, da je v petek plul po reki Liao proti severu močan oddelek japonskih torpedovk in topničark. Ladje imajo namen pluti kakih 100 milj po reki ter preprečiti, da bi se ruska armada morda hotela umikati na zapad.

Japonsko-francoski konflikt.

»Matinu« se brzojavlja iz Tien-cina: Iz Niučvanga zaupno odposlani sel je prinesel tukajšnjemu francoskemu konzulatu poročilo, da so Japonci v sredo zaprli francoskega konzularnega agenta v Niučvangu. Francoski konzularni agent je zahteval, da se naj takoj pustita na svobodo dva francoska podanika, ki so jih Japonci protizakonito zaprli. Japonci so se tej zahtevi upirali in prišlo je do hudega razpora. Posledica tega je bila, da so Japonci zaprli ne le dotičnega Francoza, marveč tudi francoskega konzula samega. Leta se je obrnil na ameriškega konzula, ker pa ta ni mogel za Francoze intervenirati, je poslal sela v Čifu, da tamkajšnji francoski konzul ukrene, kar bo potrebno.

Natančnejši podatki o tej aferi še ni. Ako je resnična in ako se ne poravnava mirnim potom, lahko še močno upliva na dogodke na Daljnem Vstoku.

Slovanske paralelke v Šleziji

Praga, 8. avgusta. V zadnji seji šlezjskega deželnega odbora je pred-

lagal deželni odbornik baron Sedlitzky, naj deželni odbor ugovarja pri ministrskem predsedniku proti ustanovitvi slovenskih paralelek v Opavi in Tešnu ter naj zahteva, da se zadeva odgodi ter se najprej izroči šlezjskemu deželnemu šolskemu svetu v pretres. Češki deželni odbornik dr. Stratil je govoril proti predlogu, češ, da se zadeva ne tiče delokroga deželnega odbora, ker se gre za državne zavode. Vendar se je Sedlitzkega predlog sprejel in deželni glavar grof Larish bo osebno izročil ministrskemu predsedniku ugovor deželnega odbora.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budimpešta, 8. avgusta. Finančni minister je podal predlogo o pokritju za kvotno prispevanje k izvenrednim kreditom 48 milijonov, ki jih je dovolila delegacija za novo oborožitev. Po njegovem nasvetu se vzame v ta namen iz blagajniških preostankov 13.072.000 K. Poslanec Hegedüs je poročal o finančnem zakonu za leto 1904. Poročilo pride v sredo na razpravo. Potem je zbornica razpravljala o noveli glede matric. Ministrski predsednik je izjavil, da hoče vlada matrikulovanje spojiti z državnim upravnim organizmom. Predloga se je nato v splošnem in podrobnem sprejela brez debate.

Trgovinska pogodba z Italijo.

Rim, 8. avgusta. Pogajanja med avstro-ogorskimi in italijanskimi delegati so baje dosegla uspeh. Pogajanja so se prekinila, da so šli trije avstro-ogroski delegati, poročati na Dunaj o uspehih, da dobe dotrdbo za dosežene sklepe in navodila za nadaljnje postopanje.

Dogovor med Avstrijo in Anglijo.

Dunaj, 8. avgusta. Poloficijozni listi poročajo, da so se vršila med Anglijo in Avstrijo pogajanja zaradi Egipta. Uspeh teh pogajanj je bil, da prizna Avstrija brezpogojno stališče, ki si ga je ustvarila Anglija v Egiptu, zato pa prizna tudi Anglija avstro-ogroskim državljanom v Egiptu vse tiste ugodnosti, ki so se v angleško-francoskem dogovoru obljubile francoskim podanikom za dobo 30 let.

Iz Srbije.

Belgrad, 8. avgusta. Te dni se vrši ministrski svet pod predsedstvom kralja Petra, da končno reši vprašanje glede kronanja. Razvila se je namreč živahna agitacija, naj bi se slavnosti kronanja preložile na prihodnje leto, ker prihajajo iz vse dežele žalostne vesti o neugodni letini. Vsled dolgotrajne suše ne bo turšice, ne sliv, kar je glavni pridelek v deželi. V nekaterih okrajih se je naravnost bati lakote. Že sedaj je splošna draginja, posebno v Belgradu.

Položaj v Macedoniji.

Carigrad, 8. avgusta. Turška vlada je vsled sultanovega ukaza odgovorila ruskemu in avstro-ogroskemu poslanstvu, da ne more ugoditi zahtevi po pomnožitvi inozemskih orož-

niških častnikov v Macedoniji, ker je dežela v slabih finančnih razmerah, pa tudi ni treba novih častnikov.

Carigrad, 8. avgusta. V neki armenski hiši v predmestju je našla policija dva zaboja bomb. Policija je zaprla vsled tega zelo mnogo Bolgarov in Armenov. Splošno pa se sumi, da je policija bombe zanesla v hišo, da more kazati svojo krutost Bolgarom in Armencem.

Sofija, 8. avgusta. Skoraj vsi macedonski beguni so se vrnili v domovino, le 5400 begunov iz drinopoljskega vilajeta, ki so si najeli v Bolgariji zemljišča, morajo počakati tako dolgo, da poljski pridelki dozore, potem pa se istotako nameravajo vrniti v domovino. Ker pa je ravnokar potekel rok, do katerega je turška vlada dovolila vračanje, mora bolgarska vlada v Carigradu posredovati, da se ta rok podaljša.

Bolgarski konzulat na Nemškem.

Sofija, 8. avgusta. Prvi tajnik novoustanovljenega bolgarskega konzulata v Berlinu je postal dosedanji tajnik na Dunaju dr. Žižmanov.

Vatikan in Francija.

Pariz, 8. avgusta. Pri vsakem sporu je baje treba iskati ženske. Tudi konflikt med Francijo in Vatikanom je neposredno povzročila ženska. »Humanité« pripoveduje, da se je škof lavalški, msgr. Geay, edini cerkveni dostojanstvenik, ki se še vedno upira papeževim ukazom, smrtno zaljubil v krasno nuno-karmelitarico v sosednjem samostanu. Pisal ji je strastno zaljubljena pisma. Pa tudi škofov generalni vikar se je zaljubil v isto nuno, in sicer z večjim uspehom kot škof, tako da mu je nuna poklonila svoje srce pa tudi zaljubljena pisma, ki jih je pisal škof. In sedaj ni vikar nič prikrival svoje ljubezni, a ko ga je njegov škof opozoril na obljubo čistosti, poslal je vikar škofova zaljubljena pisma v Rim. Sicer je to stara melodija, ki se sliši po vseh farovžih in samostanih, a v Rimu jim je dobro došla, da so se začeli zaletavati v Francijo.

Angleži v Tibetu.

London, 8. avgusta. Angleška ekspedicija je prišla že 12 km pred glavno mesto Lhaso. Tibetski vladar je poslal angleškemu polkovniku Jounghousbandu dve deputaciji s prošnjo in grožnjo, naj ne prestopi v mesto. Polkovnik pa je odgovoril, da je njegov sklep, da pride v prestolnico ter izposluje zadoščenje za žalitev. Angleži so se utaborili ob vrhovih Dalaj-Lame (vladarja).

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. avgusta.

— **Deželni zbori.** Poroča se, da bodo v tretjem tednu meseca septembra sklicani vsi deželni zbori, po zasedanju deželnih zborov pa se v začetku novembra suide državni zbor.

— **„Novi Srbobran“** v Zagrebu je prinesel serijo pisem iz Slovenije. Značilno je zadnje pismo, ki razpravlja o koroških Slovencih. Dopsnik pravi: »Na Koroškem se naš narod gubi, propada, a krivi so tega voditelji, duhovništvo, ker posvetne inteligence koroški Slovenci nimajo. Nekdaj, ko je bilo vsaj duhovništvo narodno, se je še nekako držal ta narod, toda danes je duhovništvo vse drugo kot narodno.« — Potem navaja znani izrek brezdomovinskega Podgorca ter nadaljuje: »So klerikalci, ki govoré: »Ne sejte razpora (glede naprednega in klerikalnega mišljenja) še na Koroško, kjer je dosedaj bila sloga!« Toda na Koroškem je razpor potreben, ker se sicer Koroška za Slovence in slovenstvo izgubi. Pa tudi bolje je, da se v razporu nekaj dela, kakor da se »v slogi« propade. Duhovništvo se je izkazalo nespособno, da vodi koroške Slovence. Naj tedaj odstopi in naj naš narod vodijo sposobni ljudje, ki bodo morda rešili koroške Slovence propasti, ki jim grozi pod vodstvom Podgorca!«

— **V farovžu v Bevkah** so se godile take svinjarije, da jih seveda ne moremo popisati, nego smo one dni le namignili, za kaj se gre. Čim je bevkški božji namestnik izvedel, da so se šli farani proti njemu pritožiti, je začel s prižnice rohneti, da se je ljudem kar tema delala pred očmi. Iz pridig na zadnje nedelje naj navedemo nekaj »gledov, kako je ta »božji namestnik« oznanjal božjo besedo: »Vse Bevke se bodo razrušile, ne kamen na kamnu ne bo ostal, in tudi letošnja suša je le nastala, ker se Bevkani v farovžih zadeve mešajo.« Torej, ker so se Bevkani pritožili, da se gode v farovžu nezaslišane svinjarije, zato jim je njih dušni pastir naznanil, da se Bevke razrušijo. Bog jih je kaznoval s sušo, ker ne trpe svinjarij v farovžu! — Posestnik Martin Smuk je pred 30 leti pone-srečil. Pred nekaj tedni je fajmošter na prižnici napadel sina tega že 30 let mrtvega posestnika in mu očital, da je hud udič njegovega očeta tako hitro vzel, da ga fajmošter še v sveto olje ni mogel dati! — Dalje je rekel: »Bevkani gredo v Ameriko kot ponižne ovce, nazaj pa pridejo kot tigri ali pa levi.« — Nekega posestnika, ki je doma na Vrhniki, a se je priženil v Bevkke, je na prižnici imenoval »vršenško kugo«, samo ker je mož obsojal farovške svinjarije, posestnika Dolinarja je imenoval črnega hudiča in farizeja, deputacijo, ki je šla k dekanu na Vrhniko prosit, naj naredi konec svinjarijam v bevkem farovžu, pa je imenoval na prižnici črne duše in izvrške človeškega rodu. Posestnika Janeža, ki je pred 20 leti tožil fajmoštra zaradi žaljenja na časti, je zdaj tudi na prižnici napadel in ga imenoval ti-

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest.

VIII.
(Dalje.)

Velika množica na vrtu se ni gnila, ko je škof stopil s svojima sprem-ljevalcema iz lope in mu ni naredila prostora, da bi bil mogel oditi. Ljudje so se stiskali drug k drugemu, kakor bi hoteli škofu zabraniti odhod. Nobenega glasu ni bilo slišati, tako je bilo vse tiho, a na vseh obrazih se je zrcalila notranja razburjenost.

Škof je hotel oditi brez slovesa, a ni mogel. Jezno se je ustavil pred ljudmi, grozilno je njegov ostri glas veleval.

— Vsi na stran — ali ne veste, kaj se spodobi, kadar gre škof mimo Vas.

Toda nihče se ni ganil. Ljudje so stopili še bližje, vsem je trepetala na ustnih želja, naj Magajna govori naprej.

— Zakaj pa bežite, premilostni gospod škof, se je naenkrat iz ozadja čul bobneč glas. Vsi pogledi so se obrnili na tisto stran. Tudi Magajna je stopil iz lope in ves presenečen zagle-

dal dolgega Labana, ki je stal blizu ograje s puško v roki in se porogljivo režal.

— Kdo si ti? je vprašal škof, obrnivši se k Labanu, kateremu so ljudje radi naredili prostora, da se je prerinil v prvo vrsto.

— Kdo sem jaz? I kaj me ne poznate? Dolgi Laban sem, ki je pustil klostersko službo in išče sedaj resnice.

— Če iščeš resnice, pojdi v cerkev in se ravnaj po naukih svojega duhovnika. Vsa resnica je zapovedana v katoliški veri, ki je edino prava postava, edino pravo merilo pravice in ključ pravičnosti, pot do sreče in do zveličanja. Kdor pa njenih naukov ne ruje, je ali slepec ali slepar in puntar.

Osorno in grmeče je donel škofov glas.

— Ravno tako pravijo mohamedanci, Indi in Perzi, Židje in pripadniki drugih veroizpovedanj, se je oglasil Magajna. Vsaka vera pravi, da je edino zveličevalna in da so prokleti vsi, ki k njej ne spadajo.

— Naj pravijo drugi kar hočejo — naša vera sloni na božjem razodetju.

— To isto pravijo tudi mohamedanci in Židje, Indi in Perzi — a kje je dokaz, da je to resnica.

— Dokaz so čudeži, ki so se zgodili.

— Tudi drugoverniki poročajo o neštevilnih čudežih.

— Tisti čudeži so izmišljeni in so sleparija.

— Tudi vaši niso dokazani.

— Za katoliško vero je na tisoče ljudi šlo z veseljem v smrt. Mučeniki so svedoki, da je katoliška vera edino prava vera.

— Tudi druge vere imajo na milijone in milijone mučnikov, ki so pretrpeli najstrašnejše muke in radostno dali kri in življenje za svojo vero.

Škof ni mogel na to ničesar odgovoriti. Magajna pa je nadaljeval:

— Meni se zdi, da so vse vere, kar jih je na svetu enako božje in enako zveličevalne, vsaka vera, ki navaja ljudi k dobremu je prava, je merilo pravice in ključ pravičnosti. In kdor se drži naukov o ljubezni in o pravičnosti, je tudi na potu do sreče in zveličanja. Pravičnost pravi: Ne stori svojemu bližnjemu nobenega zla, ki nečeš, da bi ga on tebi

storil. Ljubezen pa uči: Izkaži svojemu bližnjemu vse dobrote, ki hočeš, da bi jih tudi on tebi izkazal. To je edino božje razodetje, če smem rabiti ta izraz.

— Celo sv. pismo je božje razodetje, je srdito siknil škof.

— To sem do zadnjega časa verjel. Ali bolj ko sem čital sv. pismo, bolj sem zapazil nasprotja, ki se nahajajo v njem. In zato mislim: Če bi se bil hotel Bog razodeti v posebni knjigi, bi bil to storil tako, da bi bil izključen vsak dvom, vsako nesoglasje in vsako nesporazumljenje. Bog je neskončno dober in neskončno usmiljen in prav zaradi tega bi se bil tako razodel, da bi ga bil vsak razumel, tudi najrevnejši na duhu. V naravi se je Bog tako razodel, v zemlji in zvezdah. Vsako drevo, vsaka bilka, vsak kamen nam kaže božje razodetje in nam priča, da smo ljudje na svetu za to, da bi bili srečni, ljubezen in pravičnost pa so pogoji naše sreče.

— Krivoverec, krivoverec, krivoverec, je zakričal škof, tresoč se vsled silne togote po vsem životu. Odpri se nebo, in pokončaj z ognjem in žveplom

tega hudodelca, odpri se zemlja in pahnij tega žalilca Boga v peklenko brezno.

Vsi navzočni so zatrepetali, tako jih je prestrašila silna jeza škofa Konradusa. Plahoslo so stisnili ljudje v stran in celo Magajnovi prijatelji so odstopili, samo gospa Regina se ni premaknila z mesta, nego ostala na Magajnovi strani, kakor bi hotela kljubovati celemu svetu. Magajna je stal ob lopi, ves prepadel, ali glave ni uklonil. Naslonil jo je ob lopo. Vedno zeleni bršljan se je zapletel med njegove lase, nad katerimi so se lesketali zadnji žarki zahajajočega solnca, kakor bi mu hoteli splesti mučeniško krono.

Škof je mogel zdaj s svojima spremljevalcema neovirano oditi. Sedel je na svoj voz in se odpeljal proti Bistri. Dolgi Laban pa je porogljivo kričal za njim:

— Slišijo, gospod škof, nebo se še ni odprlo in pekel tudi ne — naj torej še malo počakajo.

Toda škof se za to roganje ni zmenil, nego se v naglem diru odpeljal v Bistrio.

(Dalje prih.)

stega preganjalca (fajmoštrovega), ki je pred kratkim iz pekla ušel. — Take so bile zadnje pridige v cerkvi na Bevkah. Očitno je, da spada ta far pravzaprav zaradi motenja vere v luknjo, kajti njegove pridige so bile javen škandal prve vrste in le pohlevnosti Bevkčanov se ima moč zahvaliti, da ga ljudje niso za ušesa potegnili s prižnice in ga zaprli v svinjak. Ljudje so do skrajnosti razburjeni in če ne bodo poklicani krogi vmes posegli, se zna kaj zgoditi. Kako pohujšanje so povzročile te pridige, kaže naslednji slučaj: Neki posestnik, hoteč se prepričati, je li njegov 10 letni sinko razumel fajmoštvo »pridigo«, je po maši fantiča vprašal: Kaj so danes gospod fajmošter pridigovali? Sinko mu je odgovoril: Fajmošter so rekli, da ste vi »ta veliki hudič«, sosed je »ta mali hudič«, N. N. pa »ta srednji hudič«.

— **Shod na Colu.** V nedeljo popoldne je bil na Colu nad Vipavo javen shod, ki se je krasno obnesel. Zbralo se je veliko število naprednih mož, ne le iz colske občine, nego tudi iz drugih vipavskih občin. Prišli so sami ugledni gospodarji in odlični rodoljubi. Shodu je predsedoval župan g. Žgur, govoril pa je o političnih in gospodarskih vprašanjih g. dr. Konrad Vodušek, čigar izvajanje po zbrani močje navdušeno pritrjevali.

— **Iz deželnega šolskega sveta.** Imenovani so bili za nadučitelje Fran Kete v Ribnici za Banjalo, Ivan Petrovčič v Koprivniku za Kranjsko goro, Fran Högl v Stalcarjih za istotam, Mihael Debelak v Zagorju za Šmartno pri Litiji, Ivan Sprachmann na Brezju za Čatež. Stelno so bili nameščeni: Fr. Kuhar v Št. Gotardu, Vinko Zahraštnek iz Šiške v Škofji Loki, Adolf Harmel iz Trnja v Cerknici, Julijana Kos v Želimirju, Marija Hecking v Zagorju, Ana Pfeiffer v Mozlju in Zofija Kalan iz Gorij v Kostanjevici. Premeščeni so bili: Nadučitelj Teodor Schuller iz Hotederšice na Rakek, nadučitelj Fran Čuk s Črnege vrha v Logatec, dalje Ivan Loser iz Lienfelda v Stalcarje, Jos. Tscherner iz Spodnjega Skrilja v Drago, Marija Gantar iz Čateža na Brdo, Amalija Oblak iz Trebelna v Veliko dolino, Františka Bayer iz Knežaka v Grahovo, Marija Wider iz Loškega potoka v Boštanj. Reaktivirana učiteljica Apolonija Dolinšek pride v Stari trg pri Poljanah. Nadučitelj v Mirni peči Anton Požar je šel v pokoj.

— **Pogreb.** Ob mnogoštevilni udeležbi občinstva se je včeraj popoldne izvršil pogreb gospe Ane Lohove. Udeležba je kazala, kako splošno spoštovana je bila pokojna gospe, vedno radikalno narodnega mišljenja in odlično svobodomiselnost.

— **Slovenski šahovec.** V glavnem turnirju A. šahovega kongresa v Koburgu je dobil II. darilo, 225 mark, naš rojak g. tehnik Milan Vidmar iz Ljubljane.

— **Odbor akademičnega ferijalnega društva „Sava“** naznana, da se vrši redni občni zbor v soboto dne 20. t. m. ob 8 uri zvečer v društvenih prostorih v »Na rodnom domu«. Dnevni red po poslovniku § 62. Ker pridejo važne društvene zadeve na razgovor, je želeli, da se čimveč članov udeleži tega zborovanja. P. n. gg. starejšine dobro došli!

— **Gozdna veselica,** katero sta priredili pretečeno nedeljo »pri Čončku« pevsko društvo »Ljubljana« in hrvatsko tamburaško društvo »Kolo«, se je završila nepričakovano očajno za prireditelje. Koj od začetka se je vrtil napolnil izbranega občinstva in ker se ni moglo primankujočih stolov ne v pivarni »pri Kosterju«, ne drugod dobiti, je moralo veliko število ljubih gostov oditi. Računa se, da je to krasno uspelo veselico okrog 1000 oseb posejilo, radi česar se je razvila najprijetnejša ljudska zabava, katere je trajala do pozne noči in se je veselo občinstvo v najzadnejši meri posluževalo brezžičnega brzotava, šaljive pošte in korijandala. Pevsko društvo »Ljubljana« je zelo velikim pevskim zborom nastopilo in je želo za precizno izvajanje pevskih točk burno pohvalo, da je moralo k vsaki sporedni točki še eno dodelati. Tam buraški zbor »Kola« je jasno dokazal

avoj veliki napredek in je na splošno zadovoljstvo lepo število točk dovršeno prednašal. Dekoracija je bila zelo lepa in okusna — polno zastav in balončkov — pa ko so bili v mraku prižgani lampijoni, si pogledal nad seboj jasno nebo in okrog sebe polno svežega veselja in zabave, tedaj si si predstavljal »Benetke v Ljubljani«. Zaslužno priznanje se mora izreči požrtvovalnim dekoraterjem obah družtev, pod večšim vodstvom člana »Ljubljane«, g. Nučiča, kateri so s trudaljubivim naporom veliko doprinesli k lepemu izidu veselice. Navzoči akademiki, združeni v »Prosveto«, so se trudili z razpečkanjem kolekov v korist družbi sv. Cirila in Metoda in se jih je lepa svotica 1487 razpečala, kar je dični velevažni družbi doneslo 29 K 74 vin. Pohvalno je treba tudi omenjati postrežbo g. Čončka; cene okusnih je dil in pijače so bile navadne in si je s tem gostilničar gotovo pridobil simpatij med občinstvom.

— **„Kažipot“ po Ljubljani in kranjskih mestih.** Goriški Slovenci imajo Gabrščekov »Kažipot«, ki je točna slika dežele v mnogoterem pogledu. Kdo ga ne pozna, kdo ga ne rabi? Ta vzorec so si vzeli za zgled v Celju ter priredili »Kažipot«, ki bo služil namenom Slovencev na Štajerskem. Gosp. Gabršček je oskrbel že dve leti tudi »Kažipot po Ljubljani«, ki je tako točen seznam vsega, kar spada v tako knjigo, kakršne še ni bilo. Gotovo je, da bo ta »Kažipot« čedalje bolj populen in da bo ustrezal vsem zahtevam in potrebam prebivalstva. Gosp. Gabršček prosi potom našega lista, naj bi mu rodoljubi naznanili svoje nazore o popolnitvi te zanimive in potrebne knjige. Izdajatelj hoče polagoma prirediti za celo Kranjsko tako točen »Kažipot«, kakor je goriški. Za zdaj ga namerava razširiti le na vsa kranjska mesta. V ta namen pride sam najprej v Kranj, potem v Loko, Kamnik itd. ter si zagotovi točne podatke. Prosi pa rodoljube, na bi ga drage volje podpirali. — To prošnjo toplo podpiramo, kajti »Kažipot po kranjskih mestih« bo tako koristna knjiga, da jo bomo s pridom rabili vsi.

— **„Sokol“ v Šiški.** Za našašaj prično redne telovadne vaje v drugi polovici tega meseca. Trgovski in obrtniški vajenci, stanujoči v Šiški, naj se zglasijo v nedeljo od pol 11. do 12. ure v Sokolovi telovadnici. Vpisnina 1 krona velja za četrtletni prispevek.

Odbor »Sokola« v Šiški. Katero je priredilo dolenjološko tamburaško društvo »Sloga« v prid pogorelcem v Šmihelu se je dobro obnesla. Tamburaši so izbornu udarjali izbrane komade. Na veselici je bilo opaziti veliko tujcev. Po sporedu se je vršil ples. Želeli bi bilo le, da se domače občinstvo š v večjem številu udeležuje dobrodelnih veselice.

— **Iz Postojne** se nam poroča: Dne 6. t. m. obhajal je postojnski »Sokol« svojo desetletnico, ki je vzorno uspela. Brat starosta dr. Fran Piki je v daljšem jednatnem govoru zbranimu občinstvu pojasnil pomen slavnosti, poudarjal demokratično stališče sokolstva ter navduševal vse sloje k skupnemu, složnemu delovanju, poudarjajoč, da je edini pravi princip slovenskega sokolstva pridružiti se češkemu sokolstvu ter ga posnemati v negovi organizaciji. Godbene točke pri slavnosti proizvajala je izborna in neumorno godba c. in kr. pešpolka št. 87, mudečega se sedaj na vajah v Postojni. Slavnost zaključila se je s plesom trajajočim do ranega jutra. Uspeh slavnosti se je dosel; upajmo, da bo sokolska ideja prešla tudi v širše narodne kroge, da bomo v kratkem lahko zaklicali: kdor je Slovenec, je Sokol.

— **Slavje prostovoljne požarne brambe v Postojni.** Slavnost povodom 25letnega obstanka društva, katere se vrši nepreklicno dne 14. avgusta, izvajala se bo po nastopnem sporedu: V predvečer mirovoz bakljado. 1.) V nedeljo dne 14. avgusta budnica. 2.) ob 7. uri zjutraj sprejem z jutranjimi vlaki došlih gostov. 3.) Ob 1/2 9. uri maša. 4.) Zbiranje na glavnem trgu, potem odkorakanje k slavnostnemu vlaku. Pozdrav gostov; defiliranje in odkorakanje v trg. 5.) Ogled trga, potem razhod. 6.) Ob 11. uri zborovanje delegatov v šolskem poslopju. 7.) Ob 1/2 1. uri slavnostni banket v hotelu »Ribnik« (kuvert K 2-80). 8.) Popoldne ob 1/2 3. uri zbirališče na glavnem trgu, odhod v postojnsko jamo. (Vstopnina: za gasilce v društveni opravi 50 v., za druge 1 K.) Zvečer umetaljni ogenj. Sodelovanje vojaške godbe sl. c. in kr. pešpolka št. 87. ob jamski slavnosti in pri koncertu v hotelu »Pri kroni« je osigurano. Razpredeljenje moštva za obed v Postojni naznanilo se bo dotedni načelnikom z izkaznicami. V ostalem je pa slavnostni odbor drage volje na razpolago, odgo-

varjati nemudoma na morebitna vprašanja.

— **Ogenj.** Sinoči je nastal na šolekem prostoru v Krškem v hiši št. 44 ogenj, ki se je s šudovito hitrostjo razširil in upepelil štiri hiše. Posestniki so sicer zavarovani, ako škoda presega dokaj zavarovano svoto. Prizadeti sta zavarovalnici »North Britische« in »Konkordija«.

— **Zopet velik požar v Zilski dolini.** Včeraj ob 5. uri popoldne je začelo goriti v trgu Šmohoru, kjer so hiše večinoma z deščicami krite. Dasi so prihiteli požarne brambe iz cele Zilske doline, niso bile kos plamenom. Cerkev se je zrušila. Tudi poštno poslopje je zgorelo. Podrobnejših poročil še ni. Zažgali so baje herati. To je četrti veliki požar tekoma dveh let v Zilski dolini. Iz Ljubljane je šel tja poseben vlak po tujce, ki so bili tam na letoviščih.

— **Izrečani porotniki za porotno sodišče v Novem mestu.** Izrečani glavni porotniki so: Kavšek Anton, posestnik v Gorici; Bregar Josip, posestnik v Snodjalah; Schmalel Josip, župan v Lazah; Rebolj Fran, posestnik v Gmajni; Žnidaršič Fran, posestnik in župan v Studencu; Drobnič Jurij, posestnik in krčmar v Sodražici; Škufca Josip, posestnik in krčmar v Starem trgu; Simončič Ivan, posestnik in krčmar v Hotemežu; Maver Fran, posestnik in krčmar v Spodnji Topli rebri; Vukčič Davorin, oskrbnik viteškega reda Komenda v Metliki; Frigeli Ivan, posestnik in krčmar v Jesenicah; Kristan Fran, posestnik in trgovec v St. Rupertu; Zupančič Fran, posestnik in krčmar v Rakovniku; Hrovat Franc, posestnik na Ratežu; Morscher Franc, posestnik v Smuki; Gerdun Jožef, posestnik v Ziljah; Kajtna Anton, klepar v Ratežah; Rus Ivan, posestnik in trgovec v Travniku; Pehani Franc, posestnik in krčmar v Žuženberku; Slivnik Vinko, posestnik in krčmar v St. Vidu; Loy Fran, posestnik in trgovec v Kočevju; Gnidovec Josip, posestnik in trgovec v Velikih Lipovcah; Leitgeb Vinko, posestnik in pek v Črnomlju; Gschella Fran, posestnik in trgovec v Ratežah; Mešič Peter, posestnik v Zagorcu; Zakrajšek Fran, posestnik v Podsmreki; Jakša Stefan, posestnik v Prbišji; Trepečnik Julij, posestnik in trgovec v Ratežah; Strmole Ivan, posestnik na Hudem; Hočevar Anton, posestnik in krčmar na Studencu; Urbajs Anton, veleposestnik v Podkrajju; Tausers Miha, posestnik in trgovec na Hribu; Picek Fran, posestnik in trgovec v Ribnici; Skubic Jožef, posestnik in krčmar v Črnomlju; Zupet Pavel, posestnik in mesar v Škocijanu; Spreitzer Ivan, posestnik v Lahini. — Namestniki porotnikov so: Zdravje Miha, posestnik v Prednji; Umek Vinko, posestnik in mizar v Novem mestu; Avsee Fran, posestnik v Malem Slatenku; Petrič Alojz, posestnik v Brštinu; Kokalj Anton, posestnik v Brštinu; Bon Franc, posestnik in mlinar v Gotni vasi; Možina Franc, posestnik in krčmar v Rudolfovem; Seničar Anton, posestnik in krčmar v Smolinu vasi; Seide Franc, posestnik in trgovec v Rudolfovem.

— **Most čez Savo** pri Trbovljah bo kmalu ocelna izgotovljen in se v kratkem izroči prometu.

— **Izstopi iz katoliške cerkve.** Nemški listi javljajo, da je v Celju v prvih sedmih mesecih tekočega leta že več ljudi prestopilo k protestantizmu kakor lani v cellem letu. Ali je to odgovor na usluge, ki jih dela opat gospod Ogradi nemškutarjem?

— **Nezgoda.** V Spod. Polskavi so popravljali studenec pred hišo sedlarja Jak. Glasierja. Oder se je podrl in ubil gospodarja.

— **Električna cestna železnica.** Z ozirom na nastali štrajk nas je več interesiranih oseb naprosilo, naj priobčimo njihovo pojasnilo o tem štrajku. To nam predložero pojasnilo se glasi: Dne 3. t. m. so imeli uslužbeni električne cestne železnice odhodnice bivšega preglednika Janka Petriča. Pri ti priliki se je izražala želja, naj se odstrani preglednik Podreberšek in naj se službeni čas zopet tako uredi, kakor je bil prejšnji dve leti. Le tri osebe so bile temu nasprotne, vsi drugi so se s tem strinjali. Pri drugem razgovoru se je pretresalo, kako naj se stvar uredi. Sprevednik Kotnik je predlagal shod po § 2. v Hafnerjevi pivovarni, na katerega naj se povabijo vsi tisti, ki so se prejšnji večer podpisali za omenjeno zahtevo. Navzočih je bilo 25 uslužbencev. Sklenilo se je prositi za odpušč preglednika Podreberška in za drug službeni red. Na tem shodu se je doznalo, da je Podreberšek govoril iz štrajka, dasi na to ni ničel mislil. Z ozirom na to se je soglasno sklenilo, da, če bi bil kdo izmed navzočih

uslužbencev brez pravega vzroka odpuščen, se moramo vsi za njega potegniti. Drugi dan je bil voznik Jos. Roje z voza aretiran; obdolžen je bil, da je grozil pregledniku Podreberšku, da mu bo že pomagal. Glavna priča je neki uslužbenec, ki je bil pri orožnikih za umobolnega spoznan in poslan v penzijo. Tisti dan popoldne sta bila sprevednika Šerzer in Vene brez opravičene vzroka odpuščena. Uslužbenci do tedaj še niso bili storili nobenega drugega koraka, kot da so sklenili gori omenjeno prošnjo, in že so bili trije odpuščeni. Na obče zahtevanje uslužbencev se je sklical shod, ki je protestoval proti temu neopravičenemu postopanju inž. Schwingenschussa in zahteval, naj vodstvo na omenjeno prošnjo odgovori do prvega izvoza. Žal da misrno bili spoznani za vredne dobiti sploh kak odgovor, dasi bi se bila stvar tako lahko v dobrem poravnala. Ker ni bilo odgovora, smo popustili delo. Našli so se pa nekateri tovariši, ki so prej mnogo govorili, vodili kot predsedniki pogovore in predlagali, kaj naj se stori, a vzlic podpisom in šestim besedam se v odločilnem trenutku izneverili in nas na cedilu pustili. Podpisanih je bilo 25 uslužbencev, držalo pa je besedo le 14 uslužbencev. — Tako se glasi pojasnilo, ki smo ga dobili od prizadetih samih. Priobčilo smo ga, ker vsaki lojalni prošnji radi vstrežemo, zlasti iz delavskih vrst. Ne bomo tega pojasnila devali na kritično rešeto, ali to moramo že povedati, da delavci katerekoli vrste, predno začno štrajkati, bi morali najprej občinstvo prepričati, da je pravica na njihovi strani. Le če imajo simpatije občinstva na svoji strani, more eventualen štrajk imeti uspeh. Delavci pa, ki občinstvu ne dokažejo, da se jim godi krivica, pač pa se kar naprej postavijo na stran kakega Goštinčarja, so že v naprej izgubili svojo igro. Tako klavnih vodstev, kakor so v ljubljanski tobačni tovarni, kjer se lahko vzpizarajo škandal, samo zato, da pride dr. Zajc do dobre službe, takih vodstev pri drugih podjetjih ni dobiti.

— **Zaklalo** se je v mestni klanici ljubljanski od 25. do včeraj 30. julija t. l. 74 volov, 4 krave, 1 bik, 2 konja, 161 prašičev, 166 telet, 76 kostruncov in kozlov in 3 kozlice. Vpeljanih je bilo 7 zaklanih prašičev in 571 kg mesa.

— **Semenj.** Dne 8. t. m. bilo je na mesečni sešnji prignanih 949 konj in volov, 350 krav in telet, skupaj 1299 glav. Kupčija je bila pri govedu kakor pri konjih dobra, ker so prišli po govejo živino Korošci, po konja pa Lahi.

— **Tatvini.** Danes zjutraj je bilo minerijski Nikolaju Budimiru v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah, kjer je prenočeval, ukradenih 100 K denarja, dve srebrni anker-remontoir uri, od katerih je imela ena oklopno verižico in kot obeseš štiri petkronske toljarje, v skupni vrednosti 74 K, druga ura je pa imela srebrno verižico v 8 plemenov in za obeseš ameriški toljar, vreden 6 K in 6 K vreden baržunast suknjič. Tat je neki okrog 20 let stari Hrvat, ki je bil oblečen v rujavo baržunasto obleko in jo je z jutranjim vlakom odkuril proti Trstu. — Mariji Jordanovi kuharici na Martinovi cesti št. 36, je bila dne 4. t. m. ukradena iz spalne sobe srebrna ženska ura, vredna 20 K.

— **Najdeno truplo.** Dne 18. junija so našli v Savi pri Trbovljah mrtvo moško truplo, za katero se doselej še ni dognalo, kdo je. Utopljenec je videti, da je dobro rejen in okoli 50 let star. Oblečen je v slabo suknjeno obleko, v ušesu je imel majhen otročji uhan, brado je imel pristrizeno in je na zgornji čeljusti škrbast.

— **Konj splašil** se je včeraj popoldne posestniku Jakobu Kodru na Resljevi cesti. Pustil ga je bil brez varuha in ko so prignali iz semnja več konj, se jih je ustrašil in zdirjal po cesti in zadel v neko akocijo ter jo poškodoval.

— **Aretovana** je bila danes Filipina Gerniceva, rodom z Dunaja, ker je gospodični T. v nekem hotelu ukradla 20 K vredno jopico. Tudi je po raznih hotelih stanovala in ko je bilo treba plačati, jo je odkurila.

— **Patrona pod tramvajem.** Včeraj je težala nasproti vojaškega strelišča, v rezh električne cestne železnice vojaška patrona in se vnela ter močno počila, ko je šel voz čez njo.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljal v Ameriko 8 Kočevarjev, nazaj pa so prišli 103 Hrvatje in Dalmatinci. — 56 Hrvatov je šlo z Reke v Hrušico, 20 pa v Ebensee na Koroškem.

— **Pozabila** je včeraj neka dama v vozu električne železnice 5 alk, katere so bile zavite v papirju. Odnesei jih je neki kmet, ki je mislil, da Bog zna kaj je v zavitku.

— **Izgubljene in najdene reči.** G. Florjan Tomberger je izgubil včeraj neke v mestu bankovce za 100 K. — Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, oziroma najden moški klobuk, dve naglavni ruti, karton z obleko, dežnik, jermen, nikljasta verižica, palica in ženska torbica.

— **Trgovska in obrtniška zbornica v Miškolcu** je naznala trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo letošnji VII. deželni sešnji za ječmen v Miškolcu vršil dne 17. avgusta t. l. Dotični razglas in izvešček iz poslovnega reda za ta sešnji se lahko vpogledata v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— **Najnovejše novice.** Atentat na predsednika. Ko se je predsednik Battle y Ordenes peljal 6. t. m. po mestu Montevideo, je počila pod vozom bomba, ne da bi bil predsednik zadet.

— **Heb za — cesarja.** Mesto Heb je znano, da najbolj sovraži avstrijski patrijotizem ter se malo in veliko ogreva le za Prusijo. Neumevno je tedaj, da je občinski svet sklenil prositi cesarja Franca Jožefa, naj povodom svojega potovanja v Marijine vare obišče tudi Heb.

— **Grozna nesreča** na železnici. Ko je dne 7. t. m. pripeljal vlak na most pri Edenu, osem mil od Puebla (Colorado) se je most zrušil in trije polni vozovi so padli v narasle valove. Utonilo je baje 125 oseb.

— **Mednarodni kongres** proti nenravni literaturi se vrši 5. in 6. oktobra v Kolnu.

— **Veliki požari** Na Ogrskem je suša posebno velika ter se vsled tega množe požari celih velikih vasi. V Nagy Sallu je zgorelo 225 hiš, a veliki gozdovi v bližini gore že tri dni, a vsled pomanjkanja vode ni mogoče ustaviti požara. — V Nagy-Bitseju je zgorelo 70 hiš in cerkev z dvema stolpoma.

— **Umrl** je nagloma predsednik koroške trgovske in obrtne zbornice A. Umlauf.

Telefonska in brzotavna poročila.

Zadar 9. avgusta. Pri dopolnilni državnozbornski volitvi za mestne občine Zadar-Šibenik je bil izvoljen kandidat združenih hrvatskih strank sodni tajnik v Šibeniku Anton Dulibič.

Pariz 9. avgusta. Pri volitvi v generalne svete je bilo izvoljenih 883 pristašev sedanje vlade. Vlado podpirajoče stranke so pridobile 109 sedežev.

Rusko-japonska vojna.

Rim 9. avgusta. »Giornale d'Italia« prijavlja več novih pisem princa Jaime de Bourbon za bojišča, katera pisma osvetljujejo grozovitosti, ki jih počenjajo Japonci z vjetimi Rusi.

Petrograd 9. avgusta. Uradno se razglša, da je neresnično poročilo berlinskega »Localanzeigerja«, da se je portarturški zapovednik general Stössel usmrtil, ker je zahtevala ruska posadka, naj kapitulira.

London 9. avgusta. Vsi listi komentirajo uradno sporočilo iz Tokio, da Japonci občudujejo genialni način, kako je Kuropatkin svojo armado znal popeljati nazaj ter se ubraniti preteče katastrofe. Listi pravijo, da se zdaj šele začinja kazati, kak vojskovodja je Kuropatkin.

Poslano.*

Nam jako dragi gospod fajmošter! Vi delujete že več kot 30 let v Bevkah; kupili ste od nas ubogih kmetov lepo posestvo; zidali ste krasno hišo in druga gospodaraka poslopja, posojujete denar posestnikom, skrbiti imate za veliko družino, popije se v farovžu veliko vina; vsako leto je veliko ofrov; »Kling-bajela« (farska mavha) gre pri vsaki božji službi po cerkvi, cerkveni gozd se vedno bolj krči, cerkvene travnike in njive dali ste v najem itd. — A pri vsem tem gospodarstvu nismo Bevkani nikdar računali videli in ne vemo, kako se je cerkveni denar porabil, ne vemo, s katerim denarjem ste zidali in kupovali. Prosimo torej vaju, da se pred vašim odhodom nam računi vašega delovanja s cerkvenim premoženjem predložite. Prej vas ne pustimo iz Bevk.

Več liberalnih Bevkčanov.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Sredstvo, ki mora vsled svoje sestave biti tudi precejšnega učinka, je velike vrednosti za zdravnika in za paciente. — **Železnato vino** lekar-
narija Piccolija v Ljubljani na Dunajski cesti se odlikuje po tem, da obsega v resnici naznačeno množino železa. — Zunanja naročila po povzetju. 1264-11

Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 8. avgusta 1904.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99.25	99.45
4 1/2% srebrna renta	100.15	100.35
4% avstr. krona renta	99.30	99.50
4% zлата	119.25	119.45
4% ogrska krona	97.10	97.30
4% zлата	119.05	119.25
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.00
4 1/2% posojilo mesta Splet	100.25	101.25
4 1/2% Zader	100.00	100.00
4 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	100.55	101.55
4% češka dež. banka k. o.	99.60	100.00
4 1/2% ž. o.	99.60	99.90
4 1/2% zst. pisma gal. d. hip. b.	101.15	102.15
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	100.65	101.65
4 1/2% 10% pr.	100.50	101.00
4 1/2% zast. pisma Innerst. hr.	101.00	102.00
4 1/2% otrske cen.	101.00	102.00
4 1/2% dež. hr.	101.00	102.00
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100.00	101.00
4 1/2% obl. ogr. lokalnih že-	100.00	101.00
4 1/2% leznice d. dr.	100.75	101.75
4 1/2% obl. češke ind. banke	98.50	99.50
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99.10	100.10
4% prior. dol. žel.	302.65	304.65
3% juž. žel. kup. 1/1%	101.00	102.00
4 1/2% avst. pos. za žel. p. o.	101.00	102.00

Srečke.	—	—
Srečke od l. 1854	183.75	183.75
„ „ 1860 1/2	257.00	261.00
„ „ 1864	161.50	163.50
„ tizsko	301.00	311.50
„ zem. kred. I. emisije	292.00	302.00
„ II.	274.00	279.00
„ ogr. hip. banke	90.00	93.50
„ srbske & frs. 100—	126.50	127.50
„ turške	20.90	21.90

Bazilika srečke	462.00	472.00
Kreditne	78.00	82.50
Inomoške	77.00	82.00
Krakovske	66.00	70.00
Ljubljanske	53.25	55.25
Avst. rud. križa	28.90	29.90
Ogr.	67.00	71.00
Radolfove	75.00	79.50
Salcburške	508.00	518.00
Dunajske kom.	85.75	86.75

Delnice.	85.75	86.75
Južne železnice	631.75	632.75
Državne železnice	1805.00	1815.00
Avstr.-ogrsk. bančne delnice	638.75	639.75
Avstr. kreditne banke	752.00	753.00
Ogrske	249.00	250.00
Živnostenske	612.00	615.00
Premogokop v Mostu (Brux)	433.50	434.50
Alpinske montan	2280.00	2290.00
Praške žel. indr. dr.	491.00	492.00
Rima-Murányi	299.00	302.00
Trboviške prem. družbe	484.00	485.00
Avstr. orožne tovr. družbe	177.50	179.50
Češke sladkorne družbe	11.35	11.39

Valute.	11.35	11.39
C. kr. cekin	19.03	19.05
20 franki	23.45	23.55
20 marke	23.95	24.03
Sovereigns	117.22	117.42
Marke	95.10	95.25
Laški bankovci	2.53	2.54
Rublji	4.84	4.98
Dolarji		

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 9. avgusta 1904.

Termin.	—	—
Pšenica za oktober	50 kg K 10.61	50 „ 11.00
Rž „ „ oktober 1904	50 „ 8.49	50 „ 8.49
Koruzi „ september	50 „ 7.35	50 „ 7.35
Oves „ „ oktober	50 „ 7.37	50 „ 7.37

5 vin. višje.

Meteorologično poročilo.

Plašina nad morjem 306 m. Srednji vremeni tlak 754.0 mm.

August	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nobc.
8	9. zv.	737.2	23.7	sr. jvzhod	del. oblak.
9	7. zj.	738.1	20.3	brevet.	dež
2. pop.	736.3	24.5	sr. jvzhod	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura: 24.9°, normale: 19.4°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze sočutja ob boleznih in ob smrti predrage matere, oziroma tašče in stare matere, gospe

Ane Lah-ove

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najpriskrnejšo zahvalo. Posebno se pa zahvaljujemo se za častno spremstvo drage pokojnice k večnemu počitku in za podarjene krasne vence.

V Ljubljani, 9. avgusta 1904.

2253 Obitelj E. Lah-ova.

Umetni led

iz tekoče vode dobavlja v vsaki množini najceneje

pivovarna Fischer

2225-3 v Beljaku.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zbranju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje

izdane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasno menic. Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. 39-90

Promet s čeki in nakaznicami.

Grenčica

„Florian“

in likér 5-180

„Florian“

najboljša kapljica za želodec.

Stenografe

popolnoma večje slovenske in nemške stenografije, sprejme s 15. avgustom t. l.

pisarna

dr. V. Krisperja in dr. Fr. Tominška.

Strojepisci, izurjeni v pisarniških opravilih, imajo prednost. Ponudbe na pisarno. Plača po dogovoru in zmožnosti.

2248-1

Trgovski sotrudnik

se sprejme v tukajšnji manufakturni trgovini.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

2195-3

Pekarija

na Tržaški cesti št. 4, blizu tobačne tovarne se odda za novemški termin v najem.

2245-1

Lepo stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kabine in pritliklin se odda takoj ali meseca novembra.

Več se izve na Tržaški cesti št. 4.

2218-3

Fotografični aparat

13x18 2249

se proda.

Več pove upravništvo „Sl. Nar.“

V Šiški

Kolodvorska cesta št. 181

je lepo, pripravno

2229-3

stanovanje

s 3 sobami in pritliklinami za novem-ber t. l. ali tudi preje za oddati.

Iščem trgovskega sotrudnika

veščega slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi in kateri bi se dal porabiti tudi za kontoarska dela.

Ponudbe na trdiko **Henrik Kenda v Ljubljani.**

2250-1

Naznanilo otvoritve.

Dovoljujem si s tem p. n. občinstvu v Ljubljani in na deželi vljudno naznaniti, da sem prevzel popolnoma novi

HOTEL „ILIRIJA“

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 22

in ga bom otvoril v sredo, dne 10. avgusta t. l., s

Začetek koncerta ob 8. uri.

Vstopnina 30 vin. za osebo.

KONCERTOM

slavne društvene godbe pod osebnim vodstvom gospoda kapelnika.

V hiši sem priredil tudi sedanjí dobi povsem primerno urejeno

KAVARNO

z 2 najnovejšima biljarjema ameriškega sistema svetovno znane tvrdke Henrik Seifert & sin, Dunaj.

Na razpolago so slavnemu p. n. potujočemu občinstvu lepe, popolnoma nanovo urejene **sobe za prenočevanje** po nizkih cenah.

Opirajoč se na svojo dolgoletno izkušnjo v največjih podjetjih tuzemstva in inozemstva in zadnjih 5 let kot restavratir in kavarnar, se čutim usposoblje-nega, da ustrezem najdalekosežnejšim zahtevam cenjenih gostov. — Točilo se bo izborno marčuno pivo iz združenih pivovariv Laški trg-Žalec ter svetovnoznano staro plzensko pivo iz meščanske pivovarne Plzenec pri Plznu, kakor tudi izborna štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček in pristna istrska vina; dalje najfinejše likerje, desertna vina, tuzemski in inozemski šampanjec itd. itd.

Svojo že dobro znano izborno kuhinjo bom izkušal po močeh še izboljšati.

Priporočujoč najtopleje veleocenjenim gostom svoje novo podjetje in proseč najštevilnejšega obiska bilježim z odličnim spoštovanjem vdani

FRIC NOVAK

hotelir in kavarnar hotela „Ilirija“.